

Величук Євген миколайович

**ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ І
ВЕНТИЛЯЦІЇ В БУДИНКАХ ГРОМАДСЬКОГО ТИПУ**

Магістерська кваліфікаційна робота

Науковий керівник
доктор економічних наук, професор
Джеджула В'ячеслав Васильович

Актуальність теми. Проблема енергозбереження в системах опалення і вентиляції будівель вкрай важлива. Розвиток ринкових відносин викликав серйозне зростання цін на енергоносії. У зв'язку з цим раціональне використання енергії в системах опалення і вентиляції в будинках громадського типу дозволить істотно скоротити обсяги споживання енергії, а також знизити витрати на їх обслуговування.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є розробка заходів щодо підвищення енергоефективності роботи системи вентиляції на прикладі адміністративно-побутової будівлі. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **задачі**:

- Провести аналіз енергоефективності існуючих систем опалення і вентиляції.
- Провести аналіз енергоефективності систем рекуперації в будинках громадського типу;
- Визначити найефективнішу систему рекуперації вентиляційного повітря для даної будівлі врахувавши різні показники.

Наукову новизну роботи:

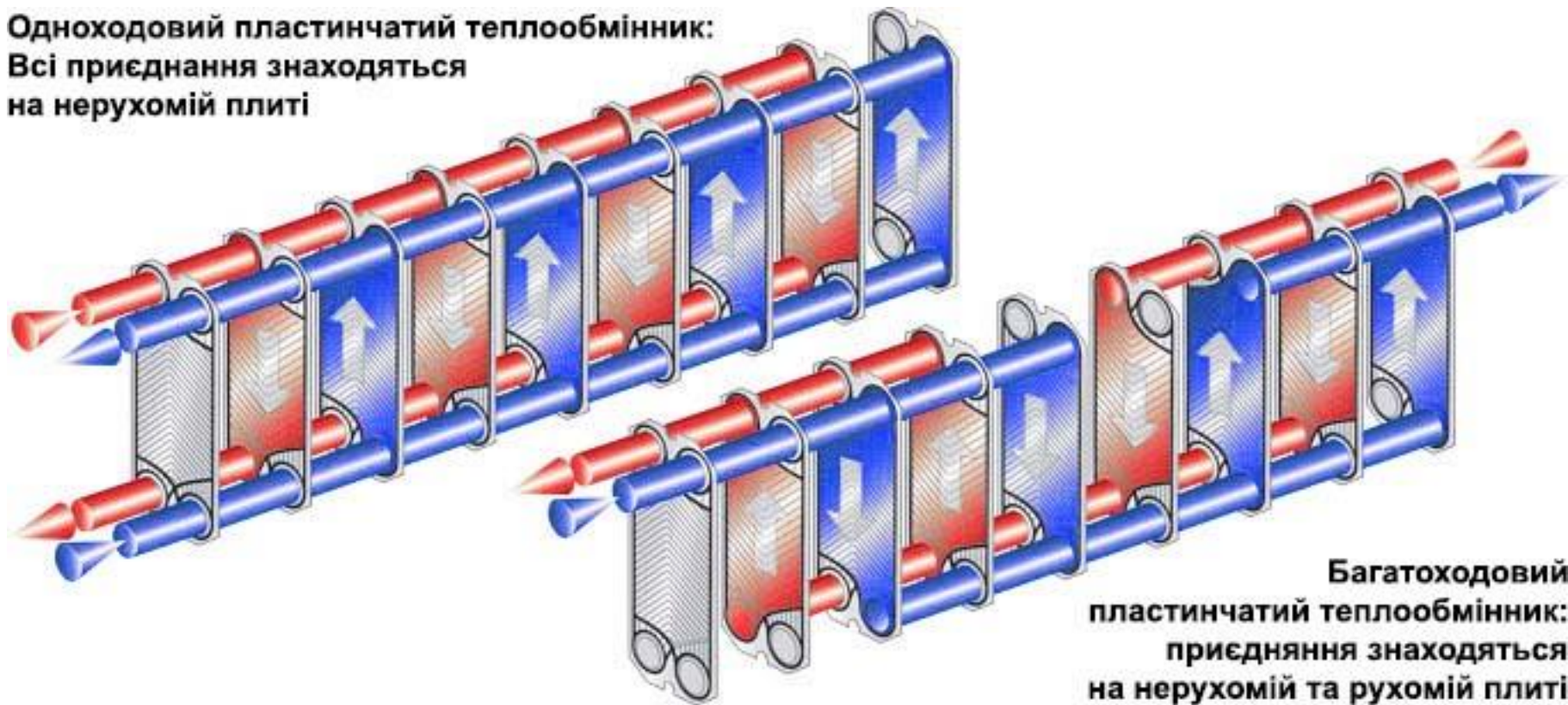
- Наведено способи утилізації теплової енергії для адміністративно побутової будівлі в м. Жмеринка
- Економічно обгрунтований вибір найбільш доцільної схеми рекуперації теплової енергії для даної
- Запропоновані заходи щодо підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в громадській будівлі.

Практичне значення одержаних результатів:

- •Запропоновано найбільш вдалий і економічно вигідний спосіб рекуперації повітря для адміністративно-побутової будівлі.

- Розроблена економічно ефективна схема опалення і вентиляції даної споруди;
- Запропоновані заходи щодо підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції розроблена для адміністративно-побутової будівлі в м. Жмеринка.

**Одноходовий пластинчатий теплообмінник:
Всі приєднання знаходяться
на нерухомій плиті**

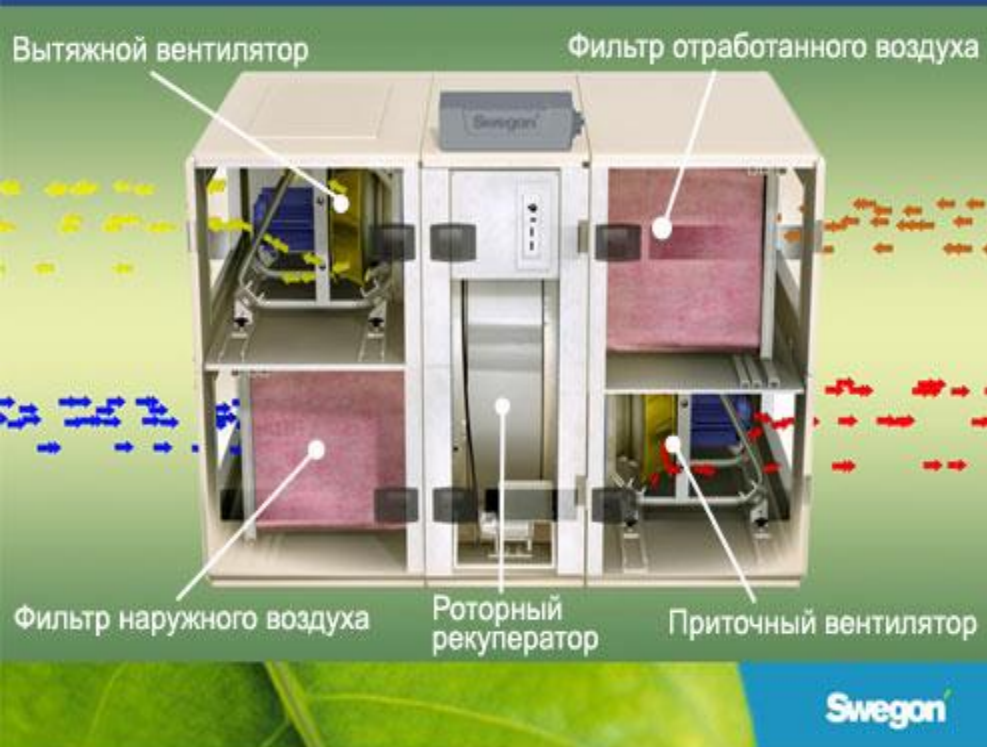
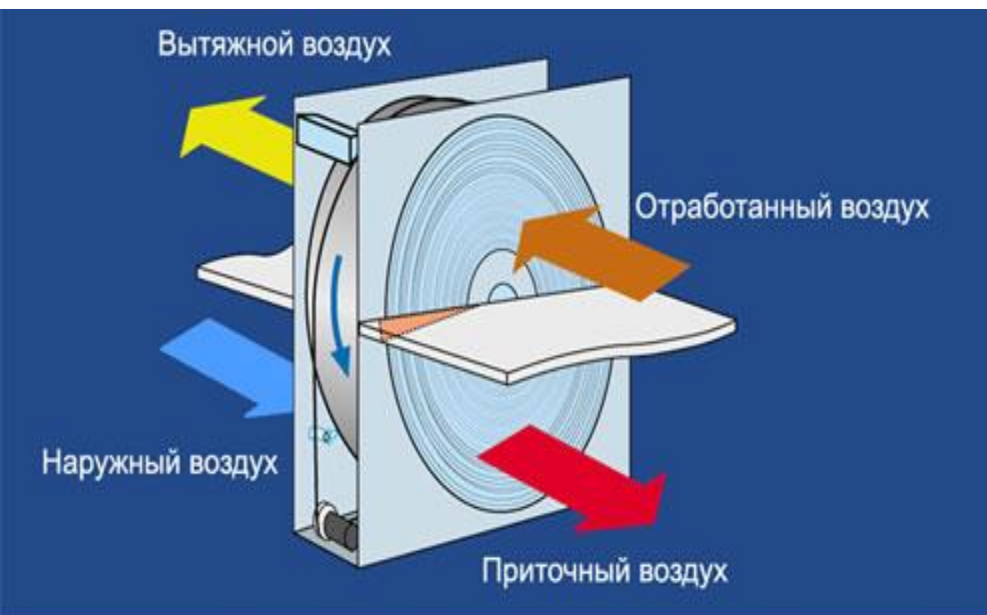
**Багатоходовий
пластинчатий теплообмінник:
приєднання знаходяться
на нерухомій та рухомій плиті**

Переваги:

1. Проста будова і відсутність рухомих частин;
2. Виключено забруднення припливного повітря;
3. Відсутність ТО .

Недоліки:

1. Обмерзання;
2. Відсутній вологообмін між припливом і витяжкою

Преваги:

- можливість використання роторів різного типу
- агрегат має мінімальні габарити;
- регулювання швидкості обертання ротора дозволяє управляти загальною ефективністю рекуператора

Недоліки:

- використання можливе за умови паралельного розташування припливного і витяжного повітропроводів
- має місце додаткова витрата електроенергії,
- забруднене повітря частково переноситься з витяжки в приплив

Аналіз строків окупності пластинчастого і роторного теплоутилізаторів

$$Q_p^i = \frac{1}{3600} V \rho c_p t_{np} (t_{np} - t_H^i) \mathcal{T} [\text{кВт} \cdot \text{год}],$$

$$Q_p = Q_p^i \cdot \mathcal{T} [\text{кВт} \cdot \text{год/рік}]$$

$$\mathcal{T} = 189 \cdot 12 = 2268 \text{ (год/рік)}$$

$$t_{H2}^i = t_{H1}^i + \varepsilon (t_{y1} - t_{H1}^i) [^\circ\text{C}]$$

$$Q_{p, \text{ут}}^i = \frac{1}{3600} V \rho c_p (t_{np} - t_H^i) [\text{кВт} \cdot \text{год}]$$

$$Q_{p, \text{ут}} = Q_{p, \text{ут}}^i \cdot \mathcal{T} [\text{кВт} \cdot \text{год/рік}]$$

$$\Delta Q = 29484 - 3477, = 26013 [\text{кВт} \cdot \text{год/рік}]$$

$$E = \Delta Q \cdot \Pi - N \cdot \Pi_{\text{ел}} [\text{грн/рік}]$$

$$\tau = \frac{\Pi_{\text{ут}}}{E} \text{ (рік)}$$

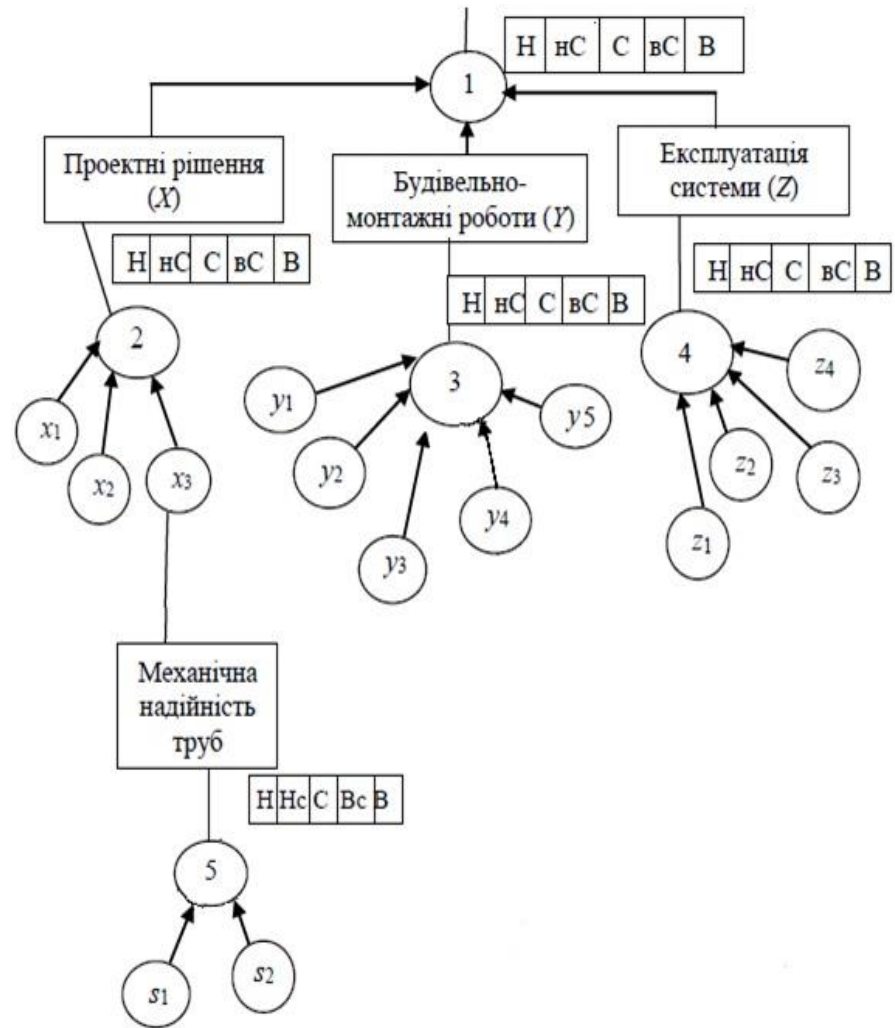
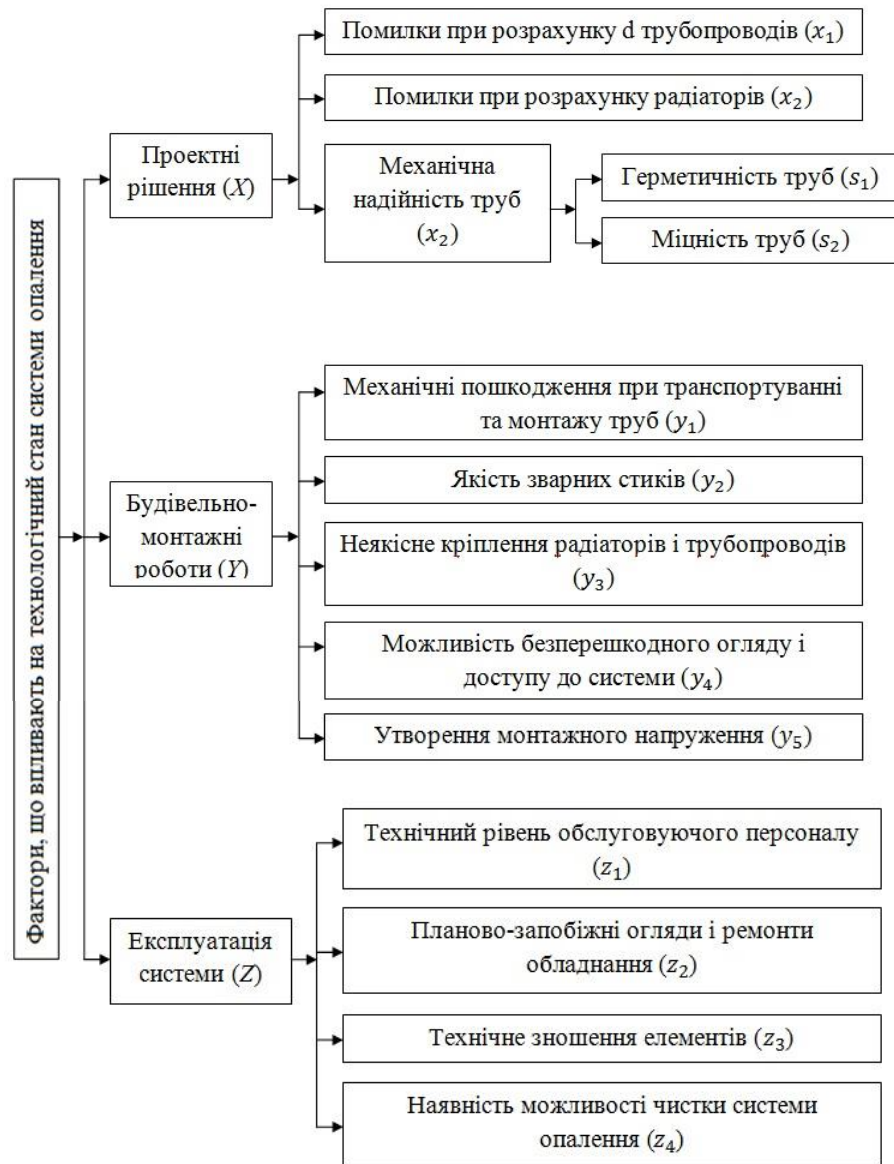
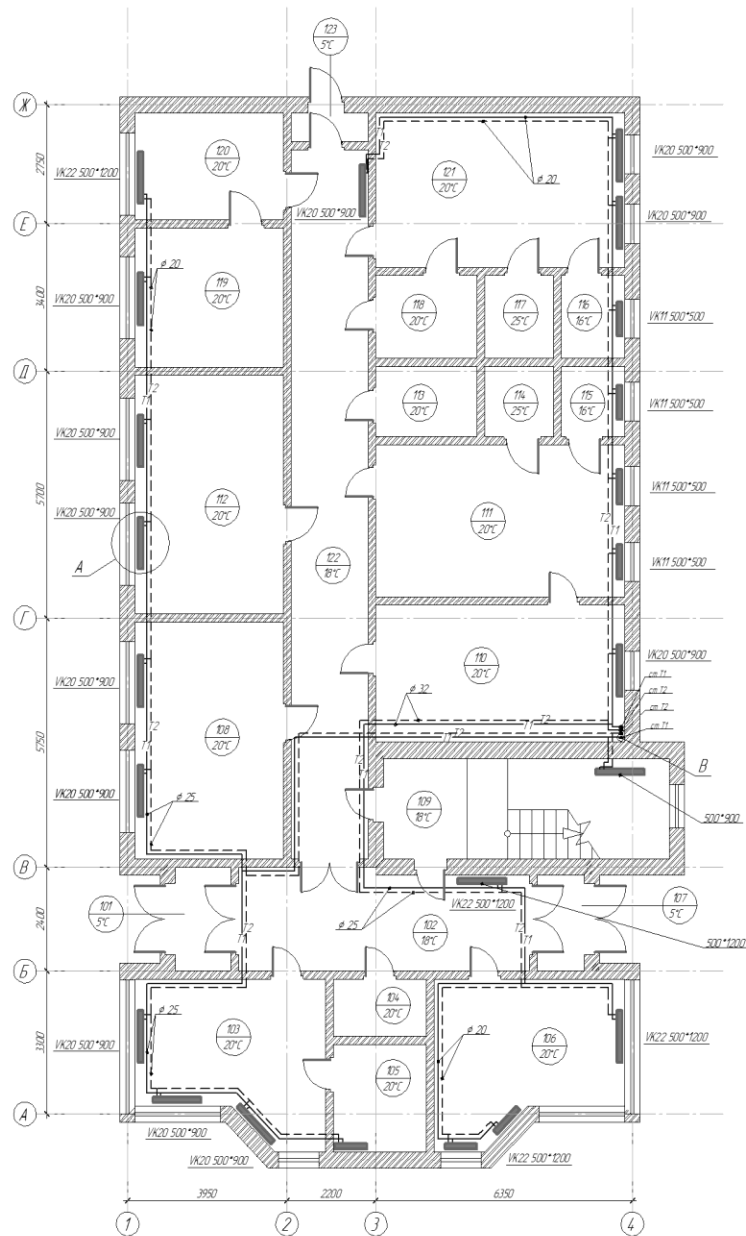

Рис. 1 - Класифікація факторів, що впливають на технічний стан системи вентиляції

Схема розміщення опалювальних приладів на першому поверсі

Експлікація приміщень

№ прим.	Найменування	Площа м ²
101	Гараж	3,3
102	Хол	16,6
103	Охорона	15,7
104	Охорона	5,7
105	Щитова	3,02
106	Медпункт	15,7
107	Гараж	2,6
108	Оператор автовагоноі	20,02
109	Складові клітка	16,4
110	Сушка стелодягу	19,5
111	Гардероб жіночий	21,6
112	Кімната прийому (ж)	20,2
113	Санвузол (Ж)	4,03
114	Душова (Ж)	2,7
115	Кладовіа	2,5
116	Кладовіа	2,9
117	Душова (Ч)	3,3
118	Санвузол (Ч)	4,7
119	Кабінет	11,8
120	Кабінет	9,03
121	Гардероб чоловічий	21,9
122	Коридор	31,3
123	Гараж	1,3

08-12.МКР.001.00.000 СК

Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу

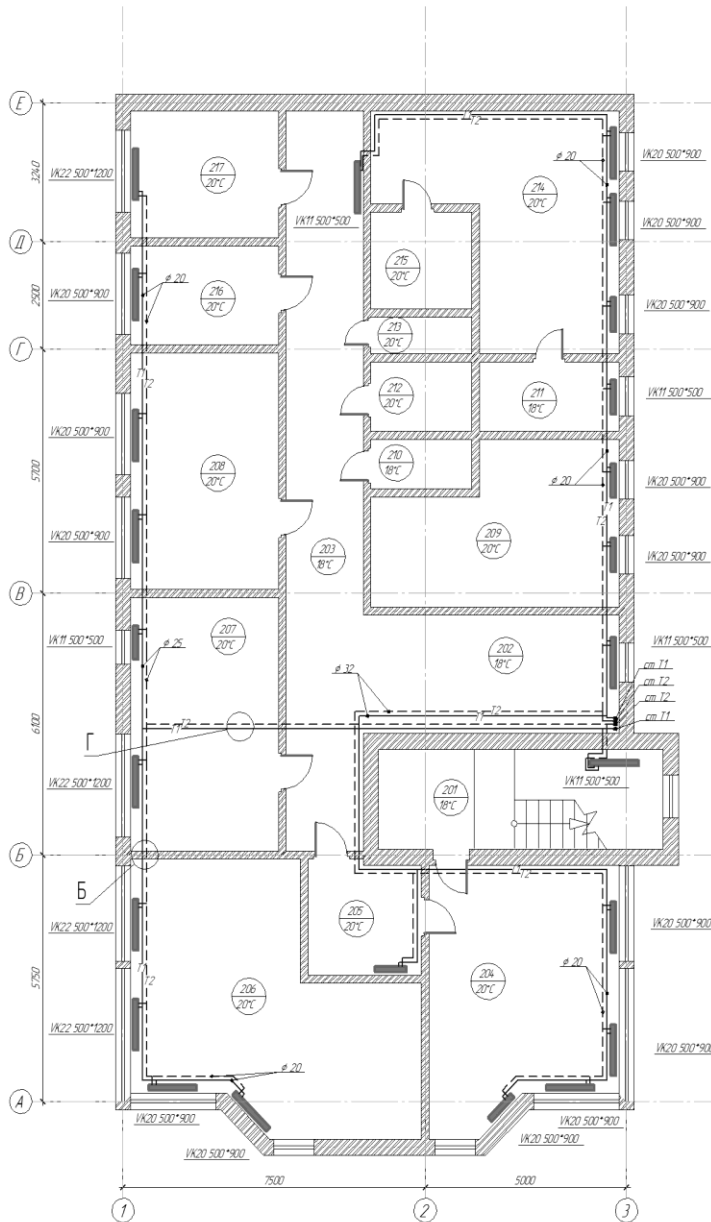
Директор	Іванчук А.М.	Лист	1	Колір	
Прораб	Вішньак А.М.	Лист	10	Колір	
Механік	Степанюк С.С.	Лист		Колір	
Результат					
Інженер	Ковалев С.С.				
Замовник					

Схема опалення

Схема розміщення опалювальних приладів на 1-му поверсі

ВНТУ, ТГ-15м

Розтшування опалювальних приладів на другому поверсі

Експлікація приміщень

№прим	Найменування	Площа, м ²
201	Сходами клітка	16,4
202	Хол	17,5
203	Коридор	33,1
204	Головний бухгалтер	26,9
205	Приміщення	7,4
206	Кабінет директора	35,3
207	Лабораторія	21,7
208	Лабораторія	20,2
209	ГП	20,4
210	Кладовка	2,9
211	Архів	5,6
212	Санвузол (Ч)	4,1
213	Санвузол (Ж)	2,1
214	Бухгалтерія	25,5
215	Каса	5,7
216	Гардероб лабораторії	8,5
217	Кабінет зав. лабораторією	10,9

08-12.МКР.00100.000 СК

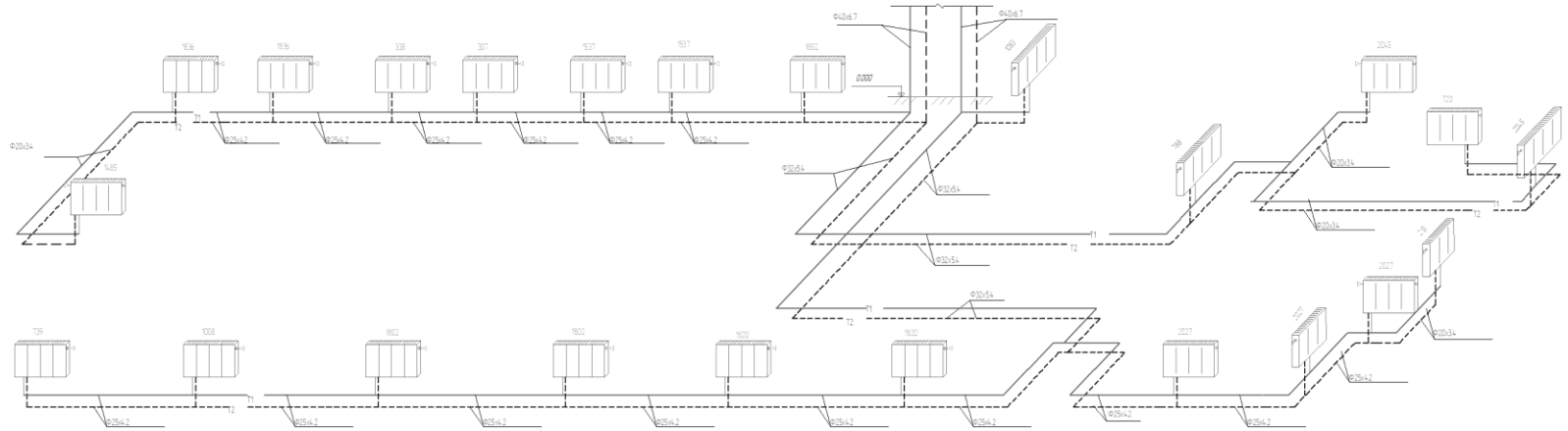
Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будівлях громадського типу

Схема опалення

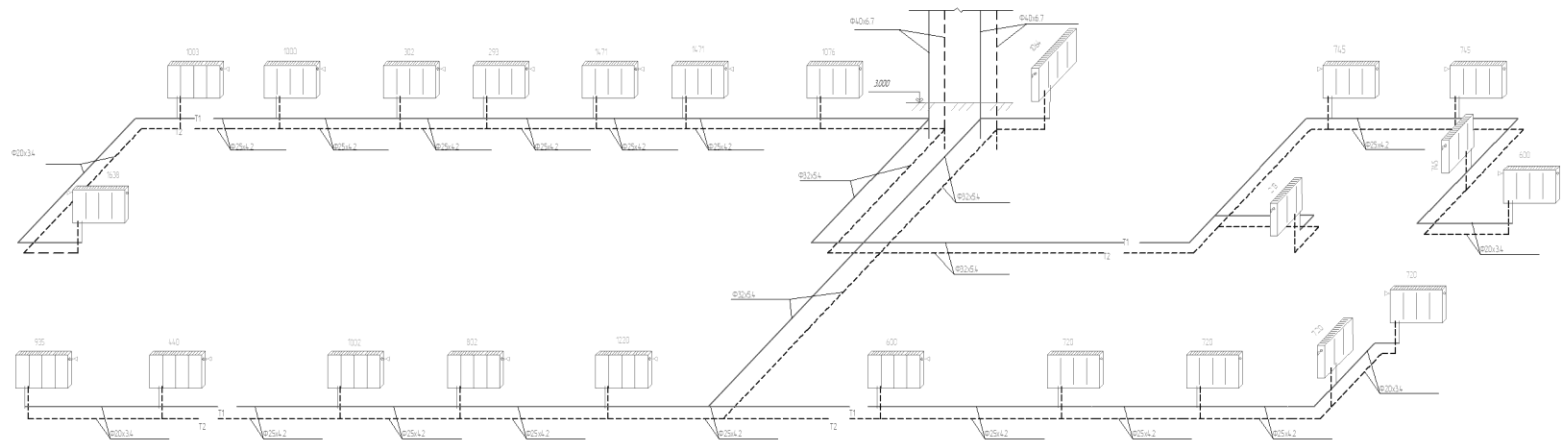
ВНТУ, ТГ-15М

Формат А1

Аксонетрична схема системи опалення першого поверху

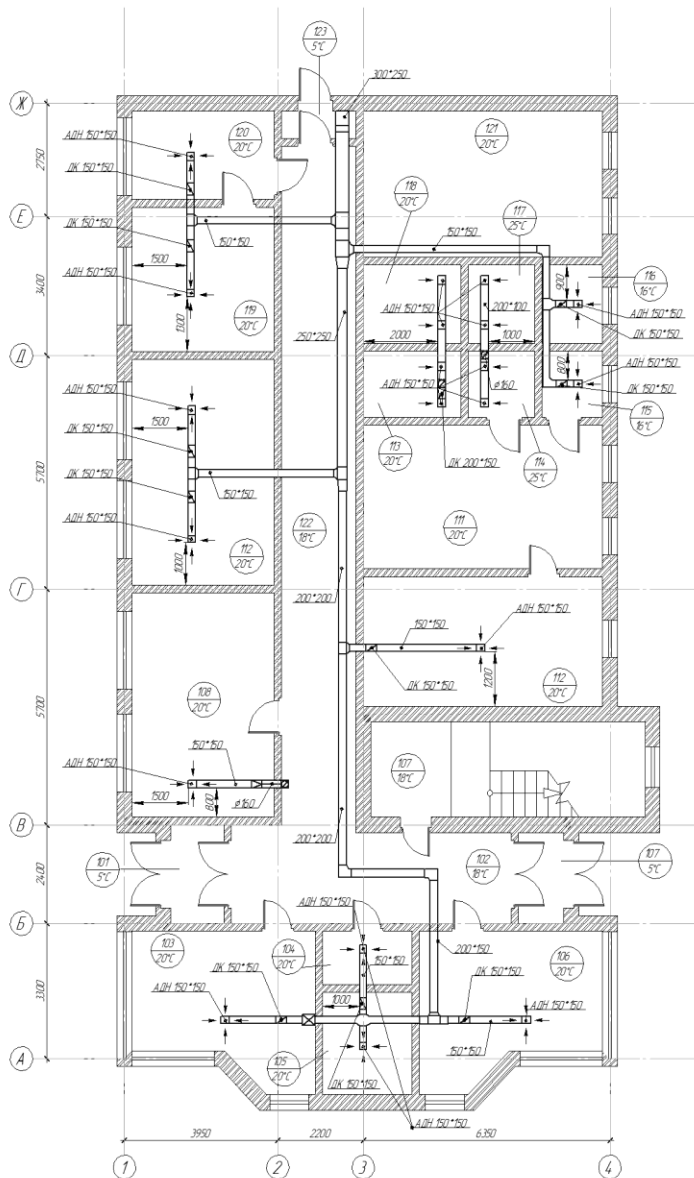
Аксонетрична схема системи опалення другого поверху

08-12 МКР.003.000 СК
 Вісвітлення
 Вісвітлення
 Вісвітлення

08-12 МКР.003.000 СК	Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу	
Об'єкт	Етап	Лист
Вид об'єкта	№ об'єкта	№ листу
Система опалення		107
Аксонетрична схема опалення на поверхтах		ВНТУ, ТГ-15М
Формат А1		

План розташування вентиляційних приладів на першому поверсі

Експлікація приміщень

№ прим.	Найменування	Площа, м ²
101	Ганьбур	3,3
102	Хол	16,6
103	Охорона	15,7
104	Охорона	5,7
105	Щитава	3,02
106	Медпункт	15,7
107	Ганьбур	2,6
108	Оператор автовагої	20,02
109	Сходава клітка	16,4
110	Сушка спецодягу	19,5
111	Гардероб жіночий	21,6
112	Кімната прийому іжі	20,2
113	Санвузол (Ж)	4,03
114	Душова (Ж)	2,7
115	Кладова	2,5
116	Кладова	2,9
117	Душова (Ч)	3,3
118	Санвузол (Ч)	4,7
119	Кадінет	11,8
120	Кадінет	9,03
121	Гардероб чоловічий	21,9
122	Коридор	31,3
123	Ганьбур	1,3

08-12.МКР.00100.000 СК

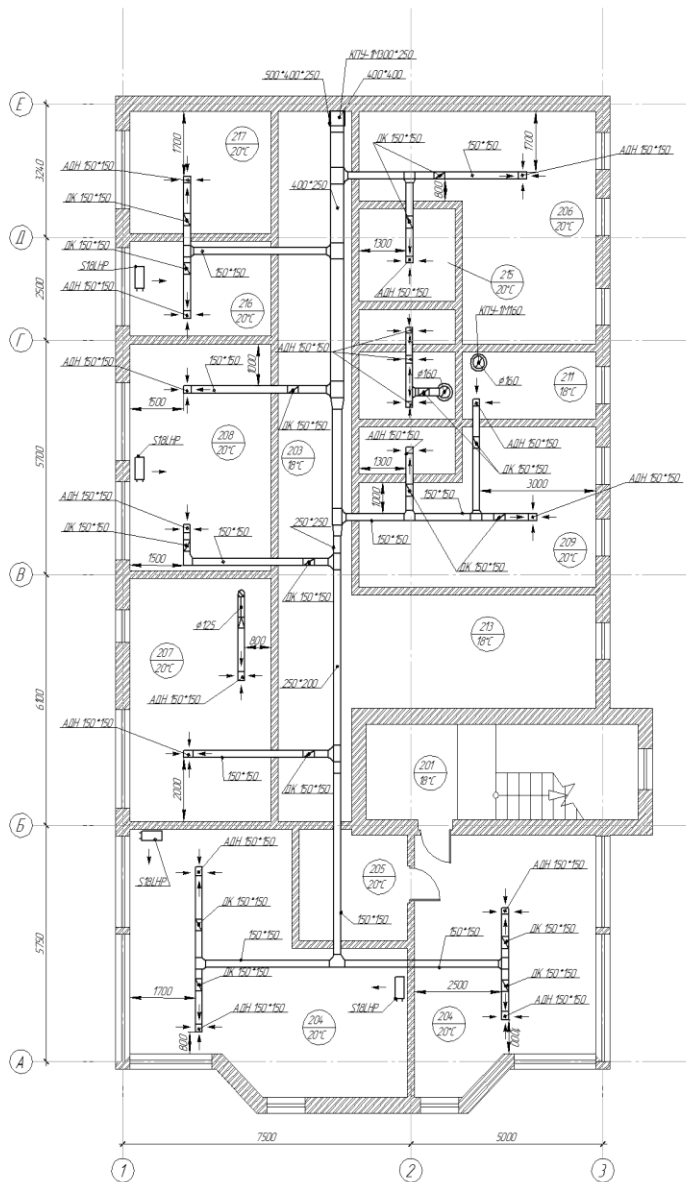
Підвищення енергоєфективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу

Схема опалення

Схема розташування вентиляційних приладів на 1-му поверсі

ВНТУ, ТГ-15м

План розташування вентиляційних приладів на другому поверсі

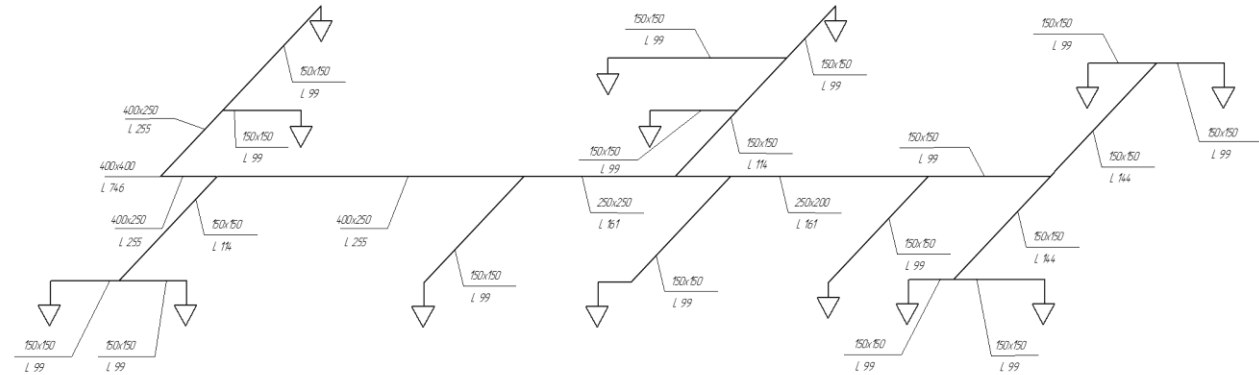

Експлікація приміщень

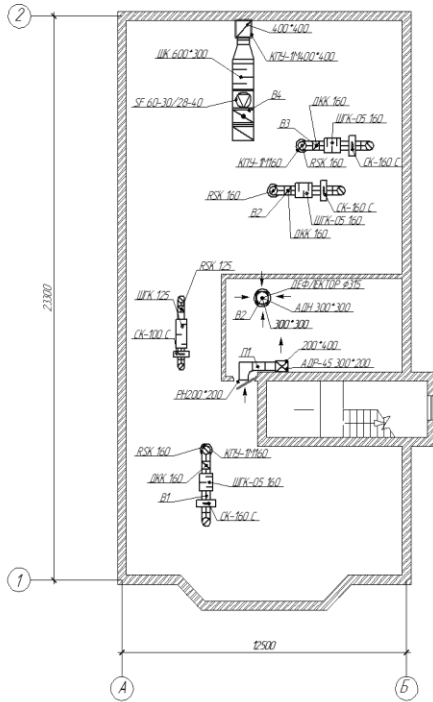
№прим	Найменування	Площа, м ²
201	Сходава клітка	16,4
202	Хол	17,5
203	Коридор	33,1
204	Головний бухгалтер	26,9
205	Приймальня	7,4
206	Кабінет директора	35,3
207	Лабораторія	21,7
208	Лабораторія	20,2
209	ПП	20,4
210	Кладовка	2,9
211	Архів	5,6
212	Санвузол (Ч)	4,1
213	Санвузол (Ж)	2,1
214	Бухгалтерія	25,5
215	Каса	5,7
216	Гардероб лабораторії	8,5
217	Кабінет зав. лабораторією	10,9

08-12.МКР.003.00.000 СК									
Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу									
Дир. Колегії	Відк. Колегії	Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії	Заст. Голов. Колегії
Розробник	Виконавець	Перевірник	Затверджено	Затверджено	Затверджено	Затверджено	Затверджено	Затверджено	Затверджено
Схема розташування вентиляційних приладів на 2-му поверсі	Лист	5	Листів	10					
Схема розташування вентиляційних приладів на 2-му поверсі									
ВНТУ, ТГ-15м									

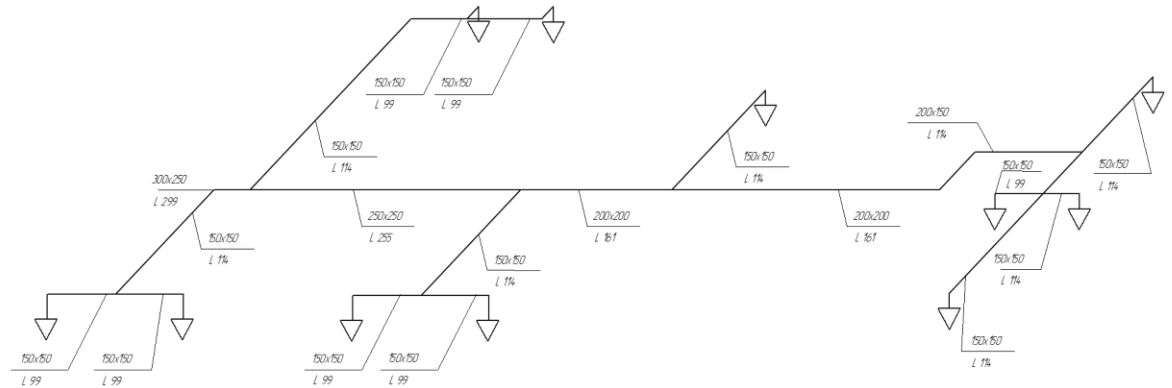
Аксонетрична схема системи вентиляції другого поверху

Система вентиляції на плані даху (1:75)

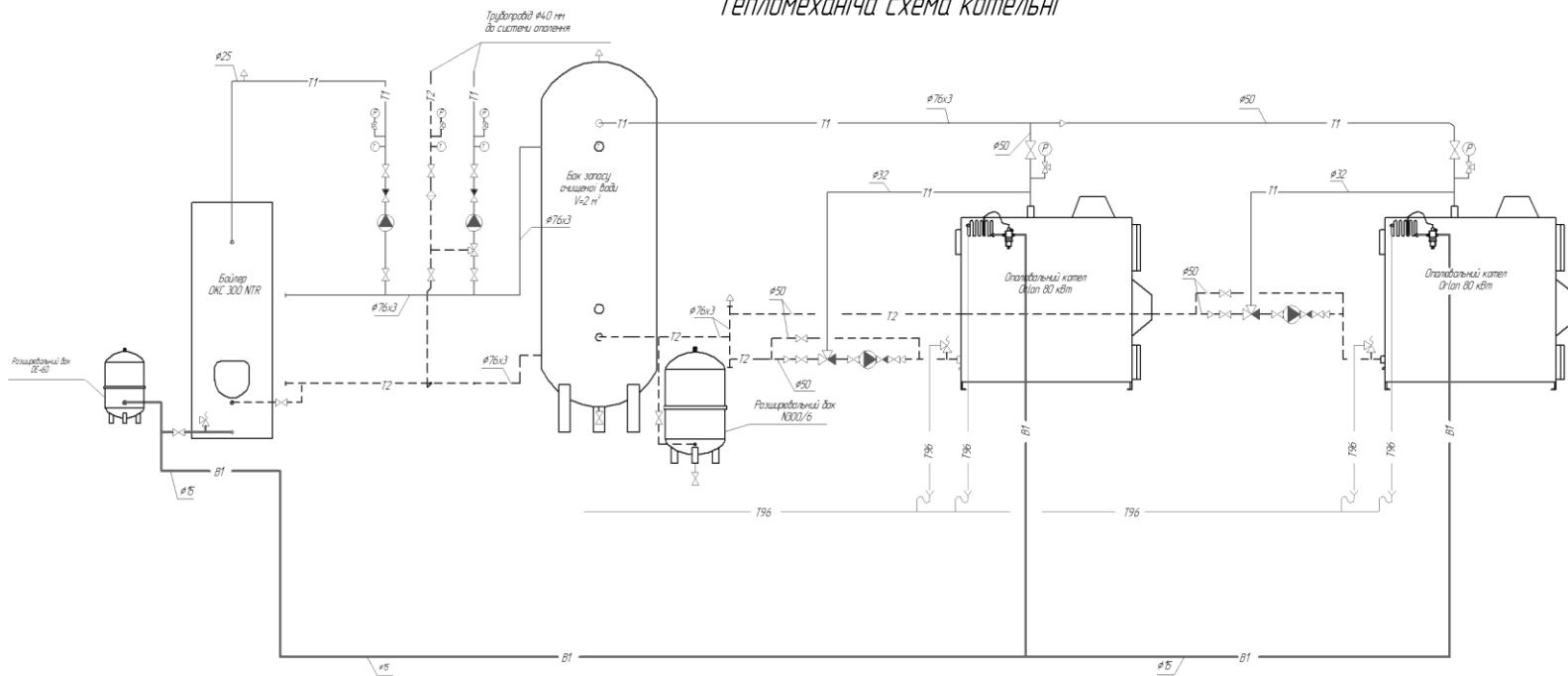

Аксонетрична схема системи вентиляції першого поверху

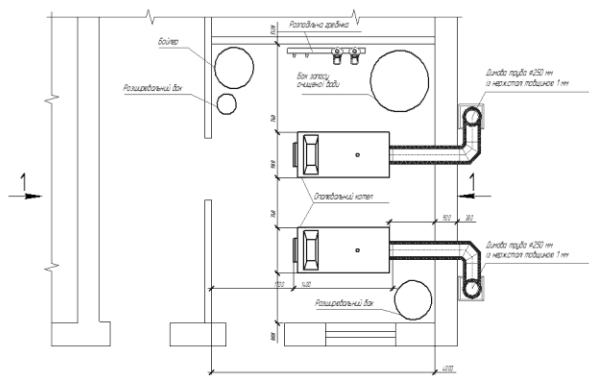

08-12 МКР.001.000 СК					
Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу					
Ділянка	Будівля	Секція	Пов'яз.	Котлод.	Листов.
Львівська	Вулиця 474	№10/10	№10	№10	№10
Система вентиляції					Листов.
Аксонетричні схеми вентиляції на підлозі, системно-вентильні на першому поверсі					6 / 10
Формат А1					

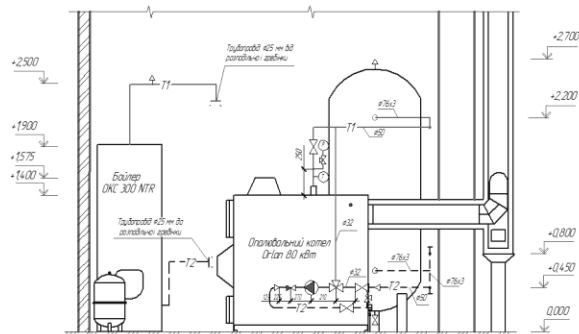
Тепломеханічна схема котельні

План опалювального пункту (1:50)

Розріз 1-1 (1:25)

Умовні позначення

Позначення	Найменування
— T1 —	Трубопровід прямої подачі мережевої води
--- T2 ---	Трубопровід зворотної подачі мережевої води
— B1 —	Трубопровід холодної води
— T96 —	Дренажний трубопровід
---◇---	Фільтр сітчастий
◇	Кран кульковий муфтавий
▷	Зворотний клапан
⊙	Циркуляційний насос
⊗	Кран шкребний муфтавий для спуску води і повітря
⊘	Трьохходовий змішувальний клапан
⊚	Запобіжно-свідковий клапан
⊙	Автоматичний повітря-відвідний клапан
⊙	Манометр розширний, термометр діаметральний 08-12 МКР 00100.000 08
Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в аудиторіях громадського типу	
Опалювальний пункт	
Тепломеханічна схема котельні	

Календарний план монтажу системи опалення

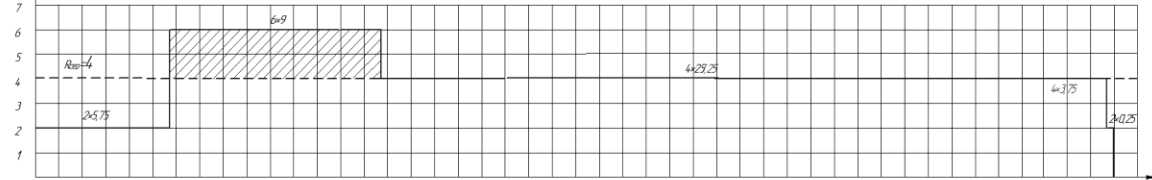
№ П/П	Найменування робіт	Одін бим.	Об'єми	Норма часу / год	Група-міст-кількість	Склад бригади	К-сть бригад	Грубо-лість	Широк РЕЖН	2015																																																		
										Квітень															Травень																																			
										1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Встановлення деталей і обладнання до місяця монтажу	т	55	21	12	ваді-1 монтажники 3р-1	1	0,75	Е1-1-1	24,75																																																		
2	Прокладання ґрунтової теплоізоляції до 300 мм	100 шт	1	83,87	80	монтажники 3р-2	1	5	46-29-6	24,5																																																		
3	Прокладання дренажів в дренажні колодязі глибиною до 50 см	100 шт	3	58,54	175	монтажники 3р-1 монтажники 4р-1	3	3,5	46-30-2	6х35																																																		
4	Встановлення котлів спалювальних водогрейних на твердотопливних паливі	шт	2	75,44	150	монтажники 4р-2 5р-2 4р-2	1	3,75	18-2-1	6х75																																																		
5	Обв'язування вузлів монтажних і прокладання трубопроводів	100 м	0,02	024,9	65	металобудівники 5р-2 свар-слесарі 4р-2 3р-2	1	1,5	16-11-2	6х0,25																																																		
6	Влаштування бачків-акумуляторів	шт	3	5,95	18	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	3	0,25	18-10-2	6х0,25																																																		
7	Встановлення циркуляційних насосів	шт	4	26,73	100	монтажники 5р-1 монтажники 3р-1	2	3	18-13-1	4х3																																																		
8	Встановлення фільтрів	шт	4	14,92	60	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	1,75	18-21-4	4х1,75																																																		
9	Встановлення розподільчих гребінок	шт	3	11,25	30	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	0,5	18-15-1	4х0,25																																																		
10	Встановлення вентиляторів, засібів, клапанів зворотних, кранів провідних на трубопроводах діаметром до 50 мм	шт	54	2,41	130	монтажники 4р-1 монтажники 4р-1	2	4	18-15-2	4х4																																																		
11	Прокладання трубопроводів опалення із поліпропіленових труб ді 50х1,6 мм	100 м	0,16	111,6	18	монтажники 4р-1 монтажники 4р-1	2	0,25	18-11-16	4х0,25																																																		
12	Прокладання трубопроводів опалення із поліпропіленових труб ді 40х1,7 мм	100 м	0,95	15,2	110	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	3,5	18-11-15	4х2,5																																																		
13	Прокладання трубопроводів опалення із поліпропіленових труб ді 32х1,4 мм	100 м	1,72	106,1	180	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	5,5	18-11-14	4х5,5																																																		
14	Прокладання трубопроводів опалення із поліпропіленових труб ді 25х1,2 мм	100 м	0,66	92,4	60	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	1,75	18-11-13	4х7,75																																																		
15	Прокладання трубопроводів опалення із поліпропіленових труб ді 20х1,4 мм	100 м	0,98	89,9	90	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	2,75	18-11-12	4х2,75																																																		
16	Монтаж радіаторів	100 кВт	0,9	96,92	85	монтажники 4р-1 монтажники 3р-1	2	2	18-6-2	4х2																																																		
17	Встановлення контрольно-вимірних приладів	1 комплект	1	0,2	4	монтажники 4р-2 монтажники 3р-1	1	0,25	18-22-5	4х0,25																																																		
18	Фабричний пробудовання	100 м²	0,11	107,59	12	монтажники 3р-2 монтажники 2р-1	1	0,5	18-17-4	4х0,25																																																		
19	Водяний пробудовання	100 м	5,29	16	8	монтажники 4р-2 монтажники 2р-1	1	0,25	26-23-1	4х0,25																																																		
20	Гідравлічне випробування трубопроводів системи	100 м	5,29	8,22	40	монтажники 6,54 р-1	1	1,25	18-29-1	4х1,25																																																		
21	Зарядження опалювального котла	м³	1	124,11	124	монтажники 3р-2	2	3,75	46-31-5	4х3,75																																																		
22	Відведення деталей і обладнання з місяця монтажу	т	0,4	2,1	4	ваді-1 монтажники 3р-1	1	0,25	Е1-1-1	24,0,25																																																		

Техніко-економічні показники графіку руху робітників

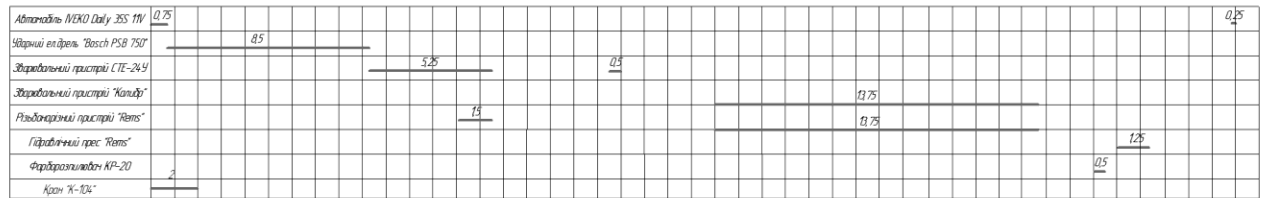
№	Позначення	Формула	Результат	Одиниця
1	R_{max}	ΣQ	193	мод/дні
2	T_{max}	-	46	дні
3	R_{min}	-	6	мод
4	R_{max}	Q_{max}/T_{max}	4	мод
5	T_{min}	-	9	дні
6	Q_{max}	-	18	мод/дні
7	a_1	R_{max}/R_{min}	0,66	-
8	a_2	Q_{max}/Q_{min}	0,09	-
9	a_3	T_{min}/T_{max}	0,39	-

N мод

Графік руху робітників

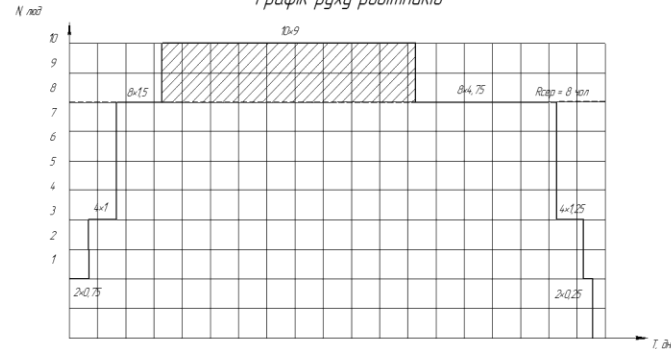
Графік руху машин і механізмів

Календарний план монтажу системи вентиляції

№ П/П	Найменування робіт	Об'єм дим.	Об'єми	Норма часу год/год	Трудо-міст-кість	Склад бригади	К-сть бригад	Трудо-лість	Шифр РЕКН	2015																		
										Юлінь																		
										1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Доставлення деталей і обладнання до місця монтажу	т	4,6	2,1	10	вади-1 монтажник 3з-1	1	0,75	Е1-1-1	2-0,75																		
2	Гроблення місця та отвори в цегляній стіні підходи до 300 мм	100 шт	1	83,87	80	монтажник 3з-2	2	2,5	4б-2-9-6	4-2,5																		
3	Гроблення отворів в бетоні конструкції площею до 500 см ²	100 шт	1	44,48	45	монтажник 3з-1 монтажник 4з-1	2	1,5	4б-3-3	4-1,5																		
4	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 0,6 м діаметром до 250 мм	100 м	0,22	2618	60	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	0,75	20-4-4	10-0,75																		
5	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 0,6 м діаметром до 350 мм	100 м	0,36	2397,7	90	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	1,25	20-4-5	10-1,25																		
6	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 0,6 м діаметром до 450 мм	100 м	1,12	2074	240	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	3	20-4-6	10-3																		
7	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 0,7 м діаметром від 500 до 600 мм	100 м	0,59	2074	105	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	1,75	20-4-7	10-1,75																		
8	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 0,7 м діаметром від 600 мм	100 м	0,59	156,06	100	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	1,25	20-4-8	10-1,25																		
9	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 1 м діаметром від 600 до 600 мм	100 м	0,3	126,14	40	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	0,5	20-4-18	10-0,5																		
10	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 1 м діаметром до 650 мм	100 м	0,1	116,11	25	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	0,25	20-4-19	10-0,25																		
11	Покладання труборів і швидко стел клас від міцності підхопів 1,2 м діаметром від 600 мм	100 м	0,1	89,76	25	монтажники 5р-1 4р-3 3р-3 2р-3	1	0,25	20-4-21	10-0,25																		
12	Встановлення захованого обладнання по кресленню монтажним методом по кресленню монтажним методом до 600 мм	шт	12	3,64	45	монтажник 3з-5 монтажник 2р-3	1	0,75	20-4-4	10-0,75																		
13	Встановлення драг металевих решіток у проєкті до 0,25 м ²	шт	75	1,82	140	монтажник 3з-5 монтажник 2р-3	1	2,25	20-11-1	10-2,25																		
14	Встановлення вентиляторов осьових масою до 0,05 т	шт	5	8,43	45	монтажник 3з-5 монтажник 2р-3	1	0,75	20-3з-2	10-0,75																		
15	Встановлення відсасів від обладнання	100 кг	4	6,75	30	монтажник 3з-2 монтажник 2р-2	1	1	20-17-1	10-4+1																		
16	Встановлення катододмилюючої масти для сталі розчином катододмилюючої масти в 3:1 тис. об'єм	1 кг черво	1	9,27	40	монтажник 3з-2 монтажник 2р-2	1	1,25	20-4-2-5	10-4+1,25																		
17	Вироблення вентиляційної мережі	100 м	3,45	8,22	30	монтажники 5р-1 4р-1 3з-2	1	1	1з-2-9-1	10-4+1																		
18	Відвізлення деталей і обладнання з місця монтажу	т	0,3	2,1	4	вади-1 монтажник 3з-1	1	0,25	Е1-1-1	2-0,25																		

Графік руху робітників

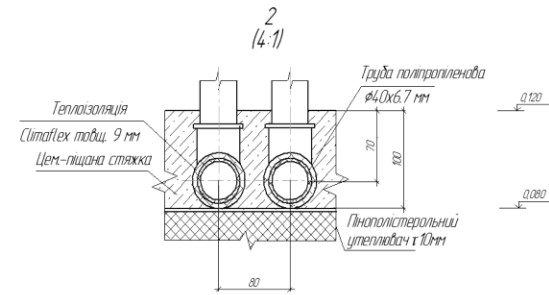
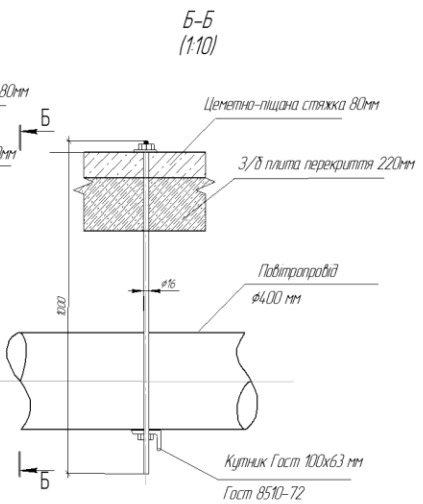
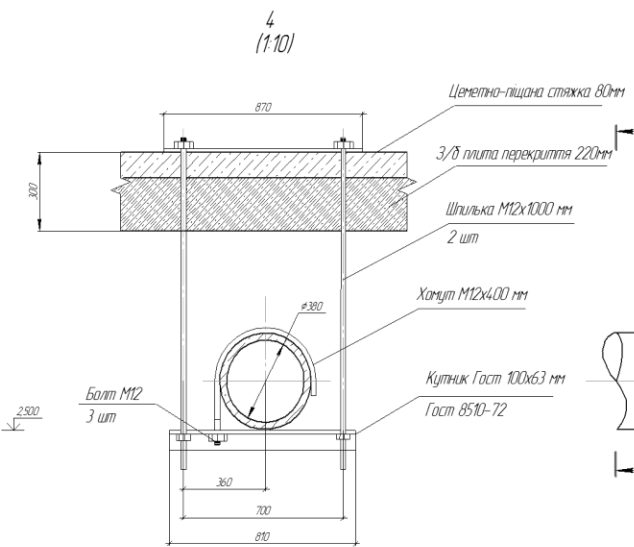
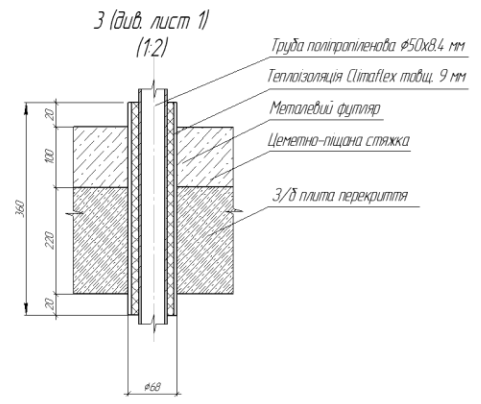
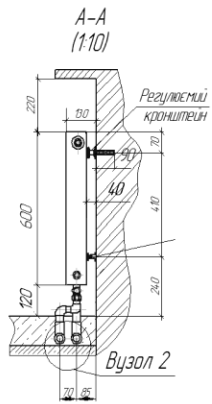
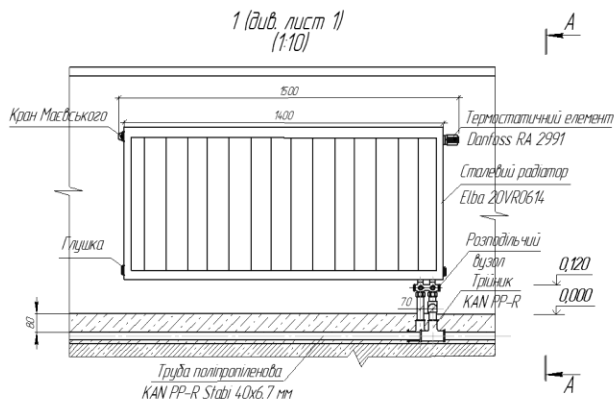

Графік руху машин і механізмів

Автомобіль ЯАЗО Daily 35S 11V	0,75																	0,25	
Ціпковий екскаватор "Волск РСВ 750"																			12
Зварювальний пристрій СГЕ-24У																		0,75	

Техніко-економічні показники графіку руху робітників

№	Позначення	Формула	Результат	Відомість
1	$Q_{нн}$	ΣQ	14,7	люд/дні
2	$T_{нн}$	-	19,5	дні
3	$R_{нн}$	-	10	люд
4	$R_{нн}$	$Q_{нн} / T_{нн}$	8	люд
5	$T_{нн}$	-	9	дні
6	$Q_{нн}$	-	18	люд/дні
7	a_1	$R_{нн} / R_{нн}$	0,8	-
8	a_2	$Q_{нн} / Q_{нн}$	0,8	-
9	a_3	$T_{нн} / T_{нн}$	0,56	-

Складено: 10.01.2023
Лист 1 з 1
Вар. 1 з 1

08-12.MKP.001.000 СК					
Підвищення енергоефективності систем опалення і вентиляції в будинках громадського типу					
Ділянка	Блок	МФР	Лист	Колір	
Львівська	Блок 4.11	Монтажний	10	Лист	10
Монтажні креслення					
Розробник	Інженер	Виконав	Дата		
М.Степанів	М.Степанів	М.Степанів	08.01.2023	ВНТУ, ТГ-15м	
Формат А1					

Висновки:

У результаті виконання магістерської кваліфікаційної роботи на тему «Вдосконалення роботи комбінованої системи водяного і повітряного опалення громадських будівель» було вирішено наступні задачі:

1 Проведено аналіз існуючих систем водяного і повітряного опалення.

2 Розроблено математичну модель нестационарного теплового режиму будівель, що дозволяє вибрати раціональні режими роботи комбінованої системи водяного і повітряного опалення.

3 Виконано технічний розрахунок системи опалення та вентиляції.

4 Розглянуто варіант виконання монтажних робіт системи опалення та вентиляції.

5 Запропоновані заходи з енергозбереження.

6 Передбачено заходи з охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях.

7 Визначені техніко-економічні показники.

8 Виконано графічну частину проекту.